

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ім. М.Г. ХОЛОДНОГО
УКРАЇНСЬКЕ БОТАНІЧНЕ ТОВАРИСТВО

МАТЕРІАЛИ XIV З'ЇЗДУ

УКРАЇНСЬКОГО БОТАНІЧНОГО ТОВАРИСТВА

(м. Київ, 25–26 квітня 2017 р.)

Київ – 2017

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
M.G. KHOLODNY INSTITUTE OF BOTANY
UKRAINIAN BOTANICAL SOCIETY

PROCEEDINGS
OF THE 14th CONGRESS
OF THE UKRAINIAN BOTANICAL SOCIETY

(25–26 April, 2017, Kyiv, Ukraine)

Kyiv – 2017

**Матеріали XIV з'їзду Українського ботанічного товариства
(м. Київ, 25–26 квітня 2017 р.), Київ, 2017, 225 с.**

ISBN 978-966-02-8342-8 (електронне видання)

До збірника включені матеріали наукових доповідей та повідомлень XIV з'їзду Українського ботанічного товариства (м. Київ, 25–26 квітня 2017 р.), присвячені проблемам систематики, флористики, морфології судинних рослин, геоботаніки та екології рослин, альгології, ліхенології, мікології, бріології, охорони рослинного світу, фізіології, біохімії та анатомії рослин, селекції та інтродукції рослин, ботанічного ресурсознавства, історії ботанічних досліджень, ботанічних колекцій та викладання ботаніки у вищій школі. Матеріали подаються переважно в авторській редакції. Видання розраховане на ботаніків, мікологів, екологів, спеціалістів в галузі загальної біології, фітофізіології, інтродукції та селекції рослин, гербарної справи, викладання ботанічних дисциплін у вищій школі, працівників охорони природи, аспірантів, студентів природничих спеціальностей.

Науково-програмний комітет:

С.Л. Мосякін (голова), **І.О. Дудка** (заступник голови), Я.П. Дідух (заступник голови),
Д.А. Давидов (секретар), Г.В. Бойко, Д.В. Дубина,
О.К. Золотарьова, О.О. Кагало, П.М. Царенко.

Затверджено до друку

Виконавчим комітетом Центральної Ради Українського ботанічного товариства
Вченою радою Інститута ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
31 жовтня 2017 р. (протокол № 10)

**Автори повністю відповідають за наукову достовірність, зміст і стиль своїх публікацій.
Погляди, висновки й точки зору, висловлені авторами у статтях, можуть не збігатися з
поглядами, висновками й точками зору програмної ради, установ-організаторів
конференції, Міністерства екології та природних ресурсів України та/або
Національної комісії з питань Червоної книги України.**

ISBN 978-966-02-8342-8 (Online)

© Автори публікацій, 2017

© Українське ботанічне товариство, 2017

© Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, 2017

В.В. Дармостук
ЛІХЕНОФІЛЬНІ ГРИБИ, ЩО ЗРОСТАЮТЬ НА
***PROTOPARMELIOPSIS MURALIS* (SCHREB.) M. CHOISY В УКРАЇНІ**
Херсонський державний університет, м. Херсон
valeriy_d@i.ua

Ліхенофільні гриби представляють собою високоспеціалізовану та важливу екологічну групу організмів, які розвиваються на лишайниках, утворюючи з ними трьох-, чотирьох-, а інколи і п'ятикомпонентні асоціації (Hawksworth, 1982). Вивчення ліхенофільних грибів як групи організмів, що асоційовані з лишайниками в Україні розпочато відносно нещодавно, і в більшості випадків їх наводили в ліхенологічних роботах, і лише інколи їм присвячували спеціальні статті (Кондратюк, 1999; Ходосовцев, 1999, 2010, 2011).

Поліморфний лишайник *Protoparmeliopsis muralis* (Schreb.) M. Choisy, що широко поширений на території України, зростає на різноманітних субстратах (карбонатні та силікатні породи, кора, тощо) в нітрофільних умовах (Окснер, 2010). В Україні на цьому лишайнику виявлено п'ять видів ліхенофільних грибів.

Cercidospora macrospora (Uloth) Hafellner et Nav.-Ros. характеризується перитеціоїдною аскоматою, світло-зеленим ексципулом, 4-8 споровими сумками та двоклітинними спорами. Поширений на території Житомирської, Черкаської, Луганської, Запорізької, Миколаївської, Дніпропетровської та Донецької областей (Дармостук, 2016).

Гіфоміцет *Codonmyces lecanorae* Calat. & Etayo утворює двоклітинні коричневі конідії, що розвиваються на апотеціях господаря. Нещодавно наведений як новий для України вид, який відмічений на території Донецької, Миколаївської та Херсонської областей (Дармостук, 2015; Наумович, Дармостук, 2015).

Lichenostigma elongata Nav.-Ros. & Hafellner поширений вид, що часто утворює зірчасті колонії з коричневих гіф на слані *P. muralis* та характеризуються широкоеліпсоїдними безбарвними двоклітинними спорами (Кондратюк, 2005).

Stigmidium squamariae (B. de Lesd.) Cl. Roux & Triebel відомий в Україні з території Львівської та Закарпатської областей (Пірогов, 2012; Pirogov et al., 2015). Знахідка вказаного виду на території НПП "Бузький Гард" виявилась новою для степової зони України. Знахідки *Stigmidium schaeereri* (A. Massal.) Trevis., що відмічені на *P. muralis* з території давньогрецького міста Ольвія (Кондратюк, Ходосовцев, 1997) потребують ревізії, адже *S. schaeereri* зростає на слані представників роду *Solorina* Ach. (Roux, Triebel, 1994).

Zwackhiomyces lecanorae (Stein) Nik. Hoffman & Hafellner відрізняється від інших представників роду одноклітинними безбарвними аскоспорами. В Україні наводиться з Миколаївської, Одеської, Херсонської та Хмельницької областей (Bielczyk et al., 2005; Гавриленко, 2009; Наумович, Дармостук, 2015; Ходосовцев та ін., 2016).